

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Évélvire 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HÁJDUFÖLD

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16.
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Felolós szerkesztő:
v.é. KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

„Tudom mágyár“

Nagyon szomorú riportot olvastam, melynek hőse egy kassai kis magyar diák akiből azonban a cseh imperializmus már kiölte a magyar lelket. Az újságíró kérdéseire adott válaszából megrázóan bontakozik ki a felvidéki magyarság sorsa, a brutális erőszakkal és hazugsággal keresztülhajtott csehesítése. A kis Kertész János — így hívják a második gimnazistát — németül mondja, hogy nem tud magyarul. Önerzettel vallja magát szlováknak s a vele incselkedő magyar látszó-társainak haragosan vágja vissza: „Ty lupi cigán“ — hűdös cigány. Mert a tanító urtól úgy hallotta az iskolában, hogy a magyar és a cigány egy. A magyarokról egyébként mást alig tanult. Jeles eredménnyel végezte a második gimnáziumot Koscicén, de földrajzban csak Csehszlovákiát, Romániát, Szerbiát a Balkánt — azután Franciaországot és Afrikát tanulta. Szent Istvánról csak annyit tud, hogy szent volt, Mátyás király szerint sosem élt, ellenben „Szvatopluk az egy nagy király volt, az hódította el a rómaiaktól Szlovákiát. A magyarokat is megverte.“

A cseh iskola brutális eredményel dolgozik. A legfiatalabb generációból már minden érzést kiirtott, minden szívet elvágott, ami a magyarsághoz fűzte. Az a nemzedék, mely a háború után végezte iskoláit, már egészen semleges, idegen, sőt igen sokszor ellenséges lelkülettel viselkedik a magyarsággal s a magyar történelemmel szemben. Még elgondolni is kétséghelítő, hogy revízió szempontjából milyen súlyos feladat elé állítja a magyarságot ez a lélekben elidegenített, sőt tervszerűen ellenséggé nevelt új nemzedék. Most még nagy nehezen sok háborítás után kinyögte a kis Kertész János: „tudom mágyár“ — de mi lesz később?! Minden esztendő, mely a revízióig eltelik, mélyíti a szakadékot köztünk és az elszakított magyar testvéreink között. Ennyi az igazság — abból a népszertől, de öngyilkos jelszóból, hogy az idő nekünk dolgozik s hogy a revízió magától megérkezik.

S még ilyen tanulságok után is álomkergetők vagyunk most is, gyermekies naivsággal futunk a jelszavak után, csak hizelegjen valahogyan nemzeti hiúságunknak és tunyaságnak s elfeledje a problémák komorságát. Cukrosvízben

szívesen bevesszük a mérget is, de az orvosság sem kell, ha keserű. Akár Zrinyi, akár Széchenyi, vagy Jancsó Benedek kiáltja. A háború előtti évtizedekben mikor Jancsó Benedek az S. O. S. jeleket küldte az oláh veszedelemről s Erdély rohamos eloláhosodásáról, a liberális politikai nagyságok mosolyogtak a rémhíreken s jelszóvá tették, hogy a kulturáltabb magyarság szívia fel a kulturálatlan oláhokat. A jelszó tetszett a nemzeti hiúságnak. S míg a jelszót közvéleménnyé ér-

lelték a naiv álmodozók és 30 millió magyarról, s Nagy Lajos-korabeli határokról szónokoltak a nagy-pipái hazafiak, az oláh bankok egy rendkívüli szívós és eredményes hódító hadjáratot indítottak a magyar föld ellen. Az oláh tőke és az oláh pénzintézetek a legnagyobb megértéssel s áldozatkészséggel siettek a földet vásárló oláh parasztok segítségére, s hogy milyen eredménnyel, azt a trianoni határok keserűen mutatják. Ugyyszólván minden korszaknak

megvolt a maga narkotizáló, frázisos jelszava, amellyel a gondolkodni nem tudókat elaltatták, az ellene „lázázókat“ pedig letorkolták. Pedig, mint Széchenyi mondja: „Egyesek éltük fogytáig a legvirálóbb képzeletek andalgóin kínos felébredés nélkül álmodozhatnak. A nemzetek azonban előbb-utóbb bizonyosan felébrednek s az egymást felváltó nemzetek vajmi keserű kínokra serkennek elődeiknek csalfa álmai miatt s a varázslatok tömkelegében való kalandozásai miatt.“ (HB)

A stresai értekezlet a devizaforgalmi korlátozások megszüntetését javasolja

Stresa, szeptember 19.

Az értekezlet gazdasági és földművelésügyi bizottsága hétfőn délelőtt csaknem teljesen végzett az előadói jelentéshez fűzött ajánlások tervezetének megvitatásával. Ez a tervezet, amelyet szintén Schüller előadó dolgozott ki a közép és keleteurópai államok kereskedelmi viszonyainak megjavítására, többek

között a következőket ajánlja:

Az illető államok kövessenek célszerű politikát, töröljék el a devizaforgalmi korlátozásokat és küszöböljék ki fokozatosan az árucserét akadályozó rendszabályokat, továbbá javítsák meg a szállítási eszközöket és hogy a közeljövőben egybeálló gazdasági világértekezlet fogadjon el a közmunkák széleskörű

tervezetét, továbbá, hogy a három szárazföldi nagyhatalommal egyetértésben kidolgozott indítvány mintájára nemzetközi egyezményt létesítsenek a gabonaneműk revalorizálása tárgyában.

A jelentéseket ma, kedden terjesztik jóváhagyás végett a plénum elé.

Németország polgári pártjai egységesen sorakoznak fel a Papen által kifejezett leszerelési kérdésben

Herriot nyilatkozata ismét kiélezte a német-francia helyzetet Franciaország a németek titkos fegyverkezésének a teleplezésével fenyegetőzik - A centumpárt és a horogkeresztesek egy táborban

Berlin, szeptember 19.

A német birodalmi kormányának a leszerelési konferencia ügyében készített memoranduma, tudniillik hogy nem vesz részt a genfi konferencián, érdekes fordulatot hozott a világpolitikába. Az események tengerében Angliának Németországhoz intézett jegyzéke áll, melyben a MacDonald-kormány leszögezi álláspontját a német-francia konfliktus tárgyában.

Anglia szerint Németországnak nincsen joga a katonai egyenjogúság hangoztatásához, mivel a versaillesi szerződés 5. szakasza még mindig kötelezi. Az angol kormány jól tudja, hogy Papenék csak fel akarják hívni a signatárius hatalmakat a békeszerződés módosítására. A nemzeteknek most azt a célt kell szem előtt tartaniok, hogy egyrészt

szereit államoknak ezt nem szabad jelentős mértékben fokozniok.

Herriot a németek titkos fegyverkezéséről

Páris, szeptember 19.

Nagy feltűnést keltett Herriot támadása Németország ellen, amely tulajdonképpen politikai hadüzenetnek tekinthető. Herriot a leszerelési konferencia elnapolását határozottan ellenzi. Szemrehányást tesz Németországnak, amiért a német-francia konfliktus kiélezésével megzavarta a gazdasági újjáépítés nemzetközi munkáját. Számol azzal, hogy

Németország katonai egyenjogúságának kérdésében a genfi konferencián fontos tanácskozás lesznek.

Össégül nyilatkozik hogy a németek titkos

fegyverkezésének adatait,

ha a Papen-kormány nem változtatja meg az álláspontját. A párisi sajtóban általános a vélemény, hogy Franciaország és Anglia álláspontja között lényeges eltérés nincsen.

Egységes német polgári front készül

Herriot fenyegetése bombaként hatott Németországban és az egész német polgári sajtó erőlyesen követeli, hogy valamennyi polgári párt fogjon össze a legközelebbi választásokon, hogy Franciaország egységes polgári fronttal találja magát szemben.

Legyen Herriot fenyegetése harci riadó a német polgári pártok számára! — írják a lapok —, fejlődjenek egy frontba az összes polgári pártok, a centrum és horogkeresztesek, mert Franciaország politikailag ismét hadat üzent. Olyan nagyjelentőségű politikai döntések áll-

A I

nak küszöbön, amelyekhez hasonló a versaillesi békeszerződés megkötése óta nem voltak.

Henderson levele Németországhoz

Genf, szeptember 19.
Henderson, a leszerelési értekezlet elnöke levélben válaszolt a német kormány értesítésére, hogy Németország nem vehet részt a leszerelési értekezleten. Henderson sajnálkozását fejezte ki a német birodalmi kormány elhatározásán. Mint a leszerelési értekezlet elnöke, nem bocsátkozhatik vitába a versaillesi szerződés leszerelési rendelkezéseiről. Minthogy azonban nem hiszi, hogy a rendezés végleges határai már most megálapíthatók legyenek, indítatva érzi magát, hogy egyáltalán minősítse a német kormány állásfoglalását.

Debreceniek a Manrézában

Több ízben hírt adtunk már arról, a rendkívül érdekes tervről, hogy Debrecen katolikus társadalmának elitjéből ötvenfős férficsoporthárom napos lelkigyakorlatra indul a jezsuiták budai, Manréza nevű lelkigyakorlatsházába. A terv nem remélt megértésre talált a hirdásunk óta társaságokban is, hivatalokban is állandó beszédtema ez az egészen újszerű, de annál megkapóbb mozgalom. Érdekes, hogy vidéki olvasóink közül is többen érdeklődtek már a lelkigyakorlatok iránt, akiknek jelentkezését illetékes helyen csak feltételesen fogadták el: arra az esetre, ha Debrecenben nem volna elegendő jelentkező. Ma már az a helyzet, hogy magában Debrecenben akkora érdeklődés nyilvánul meg, hogy vidékiek jelentkezését még kivételesen sem fogadják el, de előjegyzésbe beszik őket egy másik alkalommal tartandó lelkigyakorlatra való beosztás céljából.

Nagyban elősegíti a mozgalmat sikerét, hogy a Manréza vezetősége honnorálni tudta a mozgalom megindítóinak régebben hangzottatott azt a kérését, hogy a lelkigyakorlat egyidőben lehessen a katolikus nagygyűléssel. Aminek az az előnye, hogy mindenki féláru jegykedvezményben részesülhet, a katolikus nagygyűlésre ugyanis a MÁV állandóan megadja a féljegyet. Ilyenformán a lelkigyakorlat pontos ideje: október 17., 18., 19. Október 16-án még résztvehetnek a lelkigyakorlatozók a katolikus nagygyűlés első díszülésén és este az eucharisztus körmeneten s este 9 órára bevonulnak a Manrézába, ahonnan 20-án reggel távoznak. Az új terminus több tekintetben előnyösebb, mint az előbbi, nem is szöve az az előnyt, amit anyagiakban jelent.

A lelkigyakorlaton való részvételi szándékot minél előbb be kell jelezni Kovács Sándor kápiánál a plebani hivatalban. Csak személyes jelentkezést fogadnak el. A Manrézában töltendő három nap ellátási költsége 22 P a lelkigyakorlat befejezte után fizetendő a Manréza igazgatását végző páternél, Aki akarja, beküldheti előre is, vagy befizetheti a plebani hivatalban is, ez azonban egyáltalán nem sürgős.

Elveszett

kedvenc tárgya?
Meg lesz, ha Debreceni Ujságban hirdeti.

Debreceniek nyerték a 200.000 pengős főnyereményt

Hétfőn este futótűzként terjedt el Debrecenben a hír, hogy az osztálysorsjáték húzásának 200.000 pengős főnyereményt debreceniek nyerték. A két szerencés nyertő Feldheim Imre posztónagykereskedő és Feldheim Imre sógora Galambos Sándor épületanyag nagykereskedő. Feldheim és Galambos a 14925 számú felsorsjegyet vették meg a Hungária kávéház fő-

pincéretől; Breuer Józseftől és már öt húzáson keresztül játszottak ugyanazzal a számmal, amelyet kabalából vettek meg, mert a számjegyeinek végösszege 21-et ad ki. Hétfőn délelőtt Breuer József lélekszakadva rohant a Feldheim Imre üzletébe, hogy a sorsjegyet kihuzzák. Mindkét szerencés nyertőre a százalék leszámítása után 40—40 ezer pengő jut.

Összemorzsolta egy gyermeket a cséplőgép

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni csendőrséghez jelentés érkezett, hogy Rápolti Bertalan 12 éves számosbecsi földműves gyermeke, aki a cséplőgép mellett dolgozott, belezuhan a cséplőgép dobjába, a

mely valóságos megőrölte a szerencsétlen fiút. A cséplőgép dobjából csak a véres huścáfatokat tudták már kiszedni. A csendőrség vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Egy muraközi ló levegőbe emelt és földhöz csapott egy debreceni kocsi

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Sulyos szerencsétlenség történt hétfőn délután a Simonffy utcán. Pénzes András, az Angol Magyar Szállítmányozási Rt. kocsisa, aki ezen az uton fuvarozott, a lovakat írtani vitte az egy-egy utcai kúthoz. Amikor a vedret megtöltötte vízzel és a hatalmas muraközi ló a víz helyett Pénzes András balkezeit kapta a szájába és az embert kezénél fogva magasra, a leve-

gőbe emelte. Pénzes András a borzalmas fájdalomtól azonnal elvesztette eszméletét és amikor a ló a kezét elengedte a szájából, hatalmas zuhanással esett össze az utfésten.

A különös szerencsétlenségnek számtalan tanúja volt, akik közül egy férfi telefonált a mentőknek. A mentők a megsérült embert első segélyben részesítették, majd az OTI rendelőjébe utalták.

Megölték és kirabolták a pesthidegkuti csárda tulajdonosnőjét

A sánta rablógyilkos biciklin elmenekült

Kegyetlen, véres gyilkosság történt hétfőn reggel Pesthidegkuten, ahol a község szélein fekvő Malom-korcsmában egy ismeretlen férfi lelőtte Jandák József bérlő feleségét.

Pesthidegkut község határára, a Solymár felé vezető országúton van az a kis kerteliséggel bíró vendéglő, amelyet vasárnaponként, különösen a turisták látogatnak előszeretettel. A közelben lévő malomról kapta a nevet a vendéglő s ezt a Malom-csárdát bérlő Jandák József, a Ganz Villamosági gyár művezetője.

A bérlő hajnalban szokás szerint bement a fővárosba: a Majom csárdában maradtak Jandákné és a cselédeleány, a 19 éves Esler Anna, valamint annak kilencéves Mária nevű huga, aki látogatásban volt nénjénél. A kisleány a cselédszobában aludt még, amikor Jandákné és szolgálja már a söntést takarították.

Reggel háromnegyed hat óra körül vendég érkezett. Készönt és enni-innivalót kért. Csendesen idogált, telmult az idő, már vagy egy órája ült a söntésben, amikor beszédbe elegyedett a cselédeleánnyal. A vendég ezután felkelt, kiment az utcára, körülnézett, aztán újra visszajött és megint italt rendelt.

— Előbb fizessen! — válaszolt a pult mögől az asszony, mire a vendég előlántotta revolverét, ráfogta Jandáknéra rákiáltott:

— Most meghalsz!
Szempillantások alatt peregettek le a további események. A cselédeleány sikoltozva kirohant az országútra, hogy a csendőrségre fusson, a házban gyors egymásutánban három-négy revolverlövés dördült el, a merénylő kiugrott az utcára, felpattant a biciklire és Solymár irányában elkarikázott.

A szomszédok előszaladtak, csendőrök érkeztek és a korcsmában már

csak a haldokló asszonyt találták, aki néhány perc múlva meghalt.

A szomszédok cselédszobájában hátra rémülten találták az álmából felriadt 9 éves kisleányt, aki elmondta, hogy a férfi a gyilkosság után berontott a szobába, felfeszítette a szekrényt, feltörte az ott állt vas-kazettát és annak tartalmával, mintegy 2—300 pengővel, kirohant.

A csendőrségnek a cselédeleány adott személyleírást a tettesről. Az illető körülbelül 160 centiméter magas férfi, aki fekete-szalagos szürke kalapot, vörösbarna kabátot és szürke nadrágot viselt. Jobb lábára sántit és jobb kezén nagy forradás van.

Motorkerékpáros csendőrök száguldottak szét minden irányban az országúton s estig azt tudták megállapítani, hogy nem sokkal a gyilkosság után Solymár községben elakadt egy biciklista, akire ráillik a személyleírás.

Nagy erővel áll a hajsza a gyilkos után, akit éppen említett ismertetőjeleire való tekintettel, előreláthatólag rövidesen sikerül letartóztatni.

Verekedés a lakbérhátralék miatt

Tarsoly Gábor 65 éves debreceni napszámos már régebb óta peres viszonyban volt Tisza István kőművesmesterrel, akinek a Létay utj házában lakott. Tarsoly három hónapi lakbérrel tartozott már Tiszának és ebből polgári per is származott. Hétfőn délután a Létay-uton összetalálkoztak és heves szóváltás után Tisza István az öreg Tarsoly Gábort botjával úgy halántékon vágta, hogy az eszméletlenül esett össze.

Kihívták a mentőket, akik segélyben részesítették Tarsoly Gábort. A rendőrség az eljárását megindította.

Ifjabb Zichy János grófot sulyos autóbaleset érte

Budapest, szeptember 19.
Vasárnap délelőtt a fővárosból indult el magánautóján Zichy János gróf 38 esztendőes fia, ifjabb Zichy János gróf, aki maga vezette kocsiját. Budafok határában az autót sulyos szerencsétlenség érte. Egy teherautó neki rohant a gróf kocsijának, amely felborult. Autón robogtak a helyszínre a mentők, akik a Pajor-szanatóriumba szállították a grófit.

A gróf állapota sulyos, de nem életveszélyes. Előreláthatólag két hét múlva már elhagyhatja a sanatóriumot.

Mandzsurla önálló állam

Genf, szeptember 19.
A Népszövetség titkársága nyilvánosságra hozta a japán kormány jegyzékét az önálló mandzsuri állam elismeréséről. A jegyzékét valamennyi népszövetségi tagállamnak megküldik. A kínai népszövetségi delegáció tiltakozik és felhívta a Népszövetséget, hogy haladéktalanul tegye meg intézkedését Kína területi épségének megővására.

Új szervezetet állít fel a földmívelésügyi miniszterium a növényvédelem érdekében

A földmívelésügyi miniszter a növényi kártevők és gombabetegségek megakadályozására, az e téren eddig is működött növényvédelmi intézmények bekapcsolásával egy delmi szervezetet „Magyar Növényvédelmi Szolgálat” elnevezés alatt alakított, mely október 1-ji hatállyal megkezdte működését. Az állati és növényi kártevők mérhetetlen károkat okoztak mezőgazdasági és kertgazdasági terményeinkben és ezeknek a károknak a legteljesebb megszüntetését az állam saját feladatának tekinti. A Magyar Növényvédelmi szolgálat szervezete szakkérdésekben úgy a hatóságoknak, mint magánosoknak felvilágosítással és tanáccsal szolgál. Tekintve ezen szervezet nagy fontosságát felkéri a miniszter a hatóságokat, hogy zavartalan működésében támogassák.

A. B. C.

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindezt: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

Debrecen város nem váltja meg a helyi érdekű villamosvasutát

Rövidesen villamosjárat lesz a köztemetőhöz — A jog és pénzügyi bizottság ülése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután fontos ülést tartott, amelynek napirendjén a Helyi érdekű villamosvasút ügyei szerepeltek túlnyomó részben.

Mindenekelőtt foglalkoztak a HÉV megváltása ügyében kiküldött bizottság jelentésével. A terület-használati szerződés értelmében ugyanis megváltás esetén a HÉV-től a város köteles átvenni az összes létesítményeket, beruházásokat, amelyek értéke 4.686.000 pengő. Ezenfelül köteles megfizetni a befektetett tőke 20 százalékát, úgy, hogy végeredményben 5.624.000 pengő lenne szükséges a megváltásra. A bizottság megvizsgálta a HÉV jóváhagyását, amely 1929-ig állandóan emelkedett és az akkor végzett számítások szerint 1931-re elérte az 1.925.000 pengőt a nyersbevétel. A gazdasági viszonyok romlása miatt azonban 1929 óta 30 százalékos levedelemvisszaesés következett be. Ilyen körülmények között a HÉV megváltása nem volna célszerű, még ha az 1929-ben kialakult 1.025.000 pengős bevétel elérték volna, akkor is 77.000 pengő lenne a ráfizetés. Az átvételhez szükséges öt és félmillió kölcsönt különben sem sikerülne biztosítani. Ilyen körülmények között a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a megváltás ügyét vegye le a napirendről.

A homokkerti villamos ügye

Foglalkozott ezután a homokkerti villamos megépítésével, melyre vonatkozólag a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a város tekintsen el a HÉV villamos-építési kötelezettségétől abban az esetben, hogyha a HÉV a Szabó Kálmán-utca burkolatának elkészítésére 15 napon belül 200.000 pengőt deponál a városnál és kötelezettséget vállal arra, hogy ezen az útvonalon rendszeres autóbusszjáratot tart fent. Ha a HÉV ezt a feltételt nem vállalja, akkor a város rászokodni fog hozzá, hogy a villamos építését azonnal kezdje meg.

Villamosjárat a köztemetőhöz

A köztemetői villamos ügyében az volt a javaslat, hogy a HÉV a Csapó-utcai villamosvonalat hosszabbítsa meg a köztemető nagy-erdei főbejáratáig. Szőlős Ármin

bizottsági tag azonban azt a gondolatot vetette fel, hogy jobb lenne a villamosvonalat a Péterfia-utca felől meghosszabbítani, mert a nagy-erdei villamosvonal forgalmasabb és azon gyorsabb lenne a közleke-

A város követeli a klinikai kocsik pótdíjának beszüntetését

Európa legdrágább villamosvonalának kérdése került ezután napirendre. A város ugyanis rászokodik ahhoz, hogy — miután a központi egyetem megnyitott — a HÉV a klinikai vonalon szedett 8, illetőleg 16 filléres pótdíjakat szüntesse be, mert erre kötelezettséget vállalt. A HÉV erre meglepetésszerűleg azt kezdte vitatni, hogy mikor még a klinikai vonal nem épült ki és csak ingakocsik közlekedtek a klinikáig, szerződéses joga volt a 8 filléres pótdíj szedése. Miután ő megépítette a vonalat, nem kerülhet rosszabb helyzetbe, mint azelőtt volt. A város ezzel szemben rámutat arra, hogy a központi egyetem a klinikák és strandfürdő megépítésével a HÉV jövedelme nagymértékben emelkedett. Ilyen körülmények között tehát nem lehet fenntartani a pótdíjakat.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy szüntesse fel a HÉV-et a pótdíj befizetésére. Ha nem lenne elegendő a felszólításnak, úgy a város forduljon a kereskedelmi miniszterhez.

Felépítik a hőforrás palackozó üzemét

Tárgyalták ezután a hőforrás vizének palackozását, amelyre vo-

dés is, mivel ott nem kiterős rendszerrel közlekednek a villamosok.

A bizottság helyeselte ezt a gondolatot és épp ezért levette napirendről az ügyet, hogy új megoldás tervezete elkészíthető legyen.

natkozólag a bizottság azt javasolja, hogy a közgyűlés a palackozó üzem felállítására szavazzon meg 45.000 pengőt a MABI-kölcsönből. A palackozó üzem a higiénikus követelményeknek megfelelően a hőforrásnál építik fel.

Elfogadásra ajánlja a bizottság a közgyűlésnek a MABI-kölcsön felvételeit is.

Nem szállítják le a gáz árát

Végezetül napirenden kívül egyik bizottsági tag azt követelte, hogy a város szállítsa le a gáz árát, miután a gázgyárba már bevezették a földgázt és így az üzem sokkal olcsóbban tud termelni, mint azelőtt. Kifogásolta továbbá, hogy a kocszárát ismét felemelte a világiatási vállalat.

Dr. Vásáry István polgármester rámutatott arra, hogy a gáz árakat egyelőre nem lehet leszállítani. A földgázt használják ugyan, azonban a berendezés 200.000 pengőbe került, tehát a befektetett tőkét előbb amortizálni kell. Megígérte, hogy a kocszárak emelését megvizsgáltatja.

Ezzel az ülés fél hétkor véget ért.

A jövő tanévtől egységesítik az elemi iskolai tankönyveket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A kultuszminisztérium az elemi iskolai tankönyvellátást teljesen új alapokra fekteti. A minisztérium ugyanis elrendelte az 1933—34. tanévtől kezdve a rendelkezése alatt álló elemi iskolai tankönyvek egységesítését. A jövő tanévtől kezdve tehát az állami jellegű és az állami rendelkezés alatt álló egyéb iskolákban egységes tankönyvet használnak. Az egységesítésnek nagy anyagi jelentősége abban áll, hogy lehetővé válik mindazoknak a tényezőknél kizárása, amelyek a

tankönyvek drágaságának legfőbb okozói. Pedagógiai jelentősége pedig az, hogy a rendeletben hirdett pályázat eredményeként az összes érdekelt iskolákban ugyanazt az egységes tankönyvet, mégpedig a legkiválóbbat fogják tanulni a tanulók. A középfokú, középiskolák tankönyvkérdéséről külön rendeletben intézkedik a minisztérium. A rendeletet, amely már az 1932. december 31-én lejárt pályázat részletes feltételeit tartalmazza a hivatalos lap legközelebbi száma közli.

Újból rendezik a Téglavetőt, de az egészségtelen, engedély nélkül épített kalyibákat lebontják

A város méltányos álláspontra helyezkedett, a jövőben könnyűtellen szigorral jár el

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hétfőn délelőtt a városi házmester nagy értekezlet volt a téglavetői házak lebontása és a Téglavető rendezése ügyében. Eredetileg tudvalevően az volt a terv, hogy a Téglavetőben engedély nélkül épített

százötven házat minden további nélkül lebontják. Egész csapat ház lebontása már meg is történt, azonban dr. Vásáry István polgármester a lehetőséghez képest mégis segíteni akart a téglavetőbeli lakosokon, ezért hétfőre összehívta az ér-

tekezletet, amelyen képviseltette magát a királyi ügyészség, rendőrség, csendőrség is.

A megjelentek helyszíni szemlét tartottak a Téglavetőben, amely után dr. Vásáry István polgármester a következőket volt szives mondani a Debreceni Ujság—Hajdútöltő munkatársának:

— Normális viszonyok mellett azt kellene csinálni, hogy azok elenakik ennyire nem respektálják a város tulajdonjogát, mint egyes téglavetőbeli építkezők, a törvény teljes szigorával járjon el a város. Tekintettel azonban arra, hogy rendkívüli viszonyok között élünk, a város valószínűleg hajlandó lesz ettől eltéríteni és nyolc-tíz katasztrális hold területet, — amely azonban csak planirozás után lesz alkalmas építkezésre, — felparcellázni és telkek céljaira eladni ugyanazon feltételek mellett, mint a Téglavető többi részében.

Nagyon természetesen, hogy a telkeket elsősorban csak a debreceni illetőségűek kaphatják és azok, akik csak úgy minden további nélkül ide beköltöztek, ha más alkalmas lakást nem tudnak szerezni, kénytelenek lesznek elhagyni a várost. Mindazonáltal az épületeket, amelyek abszolút alkalmatlanok lakás céljaira, lebontatjuk. A jövőben pedig, ha valaki ilyen építkezést megkezd, közegészségügyi és közbiztonsági okokból azt azonnal elbontatjuk. Minthogy most már nyilvánvaló lesz, hogy ilyen módon nem szabad építkezni, a jövőben az, aki ilyen építkezést kezd, magára vessen, ha ebből kár ér.

Jellemző különben, — hogy egyeseknek miért és mennyire van szükségük a telkekre, — az a körülmény, hogy számosan akadnak, akik a téglavető első rendezése alkalmával telket vettek, házat építettek, de a házat most eladták és újabb területet foglaltak el maguknak.

A városnak minden törvényes jogalapja megvan arra, hogy a nem debreceni illetőségű építkezéseket ki is toloncoltassa, mert aki nem kért telepedési engedélyt és Debrecenben bejelentett lakása nincs, minden további nélkül kitoloncolható. A jogosulatlanul felépített házakat pedig le lehet bontani azon a jogon, hogy a várostól nem szereztek földterületet és nem kértek építési engedélyt.

Etes felszével négyszer fejbevágtatta magát

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Különös módon akart véget vetni életének egy 59 éves békéscsabai napszámos. Pénteken délután lakásán öngyilkossági szándékából fejével négyszer fejbevágtatta magát. A mentőket értesítették az esetéről, akik a helyszínre mentek és miután elsősegélyben részesítették, a kórházba szállították.

Tüzifa és szén

beszerzése előtt saját érdekében okvetlen kérjen ajánlatot
Prohászka és Társától
Belhelen-utca 44. Telefon: 41—61.

Kiadó
Csapó-utca 10. SZ.
alatt egy
üzlethelyiség
(volt hentesüzlet)
november elsejétől.
Értekezni a háztulajdonossal
az udvari lakásban.

Nagy változások a téli menetrendben

Az Államvasutak új menetrendje októberben lép életbe és hír szerint a debreceni viszonylatban is nagy változások lesznek. Ezen a télen a tíz órás gyors vonatot nem szüntetik meg. A reggeli gyorsvonatot, amely 7 óra 9 perckor indult Debrecenből, októbertől reggel fél nyolckor indul. Szolnokon a békéscsabai gyorshoz csatolják és 11 óra 45-kor érkeznek Budapestre és pedig a keleti pályaudvarra. Visszafelé délután 5 óra 6 perckor indul a csabai gyors, Szolnokon a debreceni részt elválasztják és így az este 9 óra 6 perckor már Debrecenbe ér. A többi gyorsvonatoknál és személyvonatoknál nincs változás. Később fognak azonban érkezni a vidékről jövő csatlakozó vonatok. A menetrend változásról szóló hivatalos rendelet a napokban érkezik meg Debrecenbe.

Közel 6000 hallgatója volt mult évben a Pázmány-egyetemnek

Budapest, szeptember 19.

A Pázmány Péter Tudományegyetem új tanévét hétfőn délelőtt ünnepélyesen megnyitották. Reggel tíz órakor Veni Sancte volt az egyetemi templomban. Az ünnepélyes nyilvános tanácsülésen dr. Petz Gedeon, a lelépő rektor elmondotta, hogy a mult évben 5781 hallgató iratkozott be és 690 végzett hallgatót doktorrá avattak. Ezután a rektor és a dékán átadták utódakinak méltóságuk jelvényeit. Dr. Trikály József prelátus, az új rektor magnifikusz megtartotta székfoglalóját, majd dr. Schütz Antal, a hittudományi kar dékánja mondotta el tanévvitő beszédét.

Weisz Gyula kalandja a Fehér lóban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Weisz Gyula bagaméri lakos a mult nap tömött pénztárcával megérkezett Debrecenbe és miután különböző üzleti ügyeit elintézte, az esti órákban betért a Fehér ló vendéglőbe egy nőismerőse társaságában. Itáloztak, vacsoráztak és amikor távozni készültek, Weisz észrevette, hogy a zsebéből eltűnt a pénztárca hatvan pengőjével együtt. Feljelentést tett a rendőrségen, hol megindult a nyomozás az ismeretlen tolvaj kézrekerítésére.

Egymilliónál több ember éhezik Newyorkban

Newyork, szeptember 19.

A rendőrség kertületenként összeírta azokat a családokat, amelyeknek fele munkanélküli van. Megállapította, hogy 850.000 ember szorul közadakozásra, mert nincs miből megélnie. Ez a szám azonban távolról sem végleges, sőt meg fogja haladni a milliót, mert rengeteg sokan vannak a hajléktalanok, akik kóborolnak, hogy valami ennivalót szerezzenek. Legalább 75 millió dollárban számítják ki azt az összeget, amelyre ezen a télen szükség van, hogy némileg segíteni lehessen az inségeseken. A mult télen a város és a jótékonyági intézmények 18 millió dollárt költöttek a munkanélküli szűkölködők felszerítésére.

A vizsgálóbíró sikkasztás gyanuja miatt letartóztatásba helyezte Sárkány Antal HÉV. tisztviselőt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Megírta a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy a mult nap őrizetbe vették Debrecenben a Debrecen—nyírbátori helyiérdekű vasut egyik alkalmazottját, Sárkány Antalt, aki egyébként nyug. máv. tisztviselő is. Sárkány a feljelentés szerint ötezer pengőt sikkasztott el a HÉV-től. — Sárkányt bekisérték a debreceni királyi ügyészségre és dr. Csáky János vizsgálóbíró tegnap, hétfőn délelőtt hallgatta ki. Ez alkalommal Sárkány beismerte, hogy ezerkétszáz pengőt elveszített, háromezer pengőt pedig üzleti célokra fordított. A vizsgálóbíró a kihallgatás után kihirdette Sárkány Antal előtt az előzetes letartóztatását elrendelő végzést, amely ellen a gyanúsított felfolyamodással élt a törvényszék vádтанácsához.

Debrecen város kedvezményt nyújt azoknak, akik adóhátralékukat október végéig kifizetik

A városi adóhivatal közölni teszi, hogy a 4.770—1932. M. E. sz. rendelet értelmében minazon adózók, akik az együttesen kezelt közadók címén fennálló hátralékaikat valamint az 1932. évi folyó előírásnak az első három évtizedre eső lónyudát legkésőbb 1932. évi október hó végéig teljes egészében kiegyenlítik, a következő kedvezményekben részesülnek.

a) a tartozásukat kamatmentesen fizethetik,
b) az 1932. évi július hó 1. óta együttesen kezelt közadók fejében teljesített befizetések során felszámított késedelmi kamatokat tőkertartozásukra keul átszámítani.

A 2. § szerint mindazon adózók, akiknek az együttesen kezelt közadók címén fennálló tartozásuk befizetésére ezidőszert hatályos, határozott összegű havi vagy negyedévi részletfizetési kedvezményük van, a rendelet életbelépése után teljesítendő részletfizetések alkalmával a késedelmi kamatok felszámítását mellőzni kell mindaddig, míg az esetleges szükségadók vagy rendkívüli pótladók felül az előírt részleteket pontosan fizetik. Ebben a kedvezményben azonban csak abban az esetben részesülhetnek, ha 1932. évi január hó 1. óta az esedékessé vált szükségadók és rendkívüli pótlékokon felül az 1932. évi szeptember hó végéig teljesített és akár a tőke tartozásokra, akár pedig a késedelmi kamatokra elszámolt befizetések összege meghaladja az 1932. évi január hó 1-től 1932. évi szeptember hó végéig esedékessé vált együttesen kezelt közadók az összegét.

3. § szerint mindazok az adózók, akiknek hatályos részletfizetési kedvezményük nincs, de van határozott időre, azonban 1932. december 31-nél nem később lejárató fizetési halasztásuk, hátralékaikat a jelen rendelet életbelépése után kamatmentesen kiegyenlíthetik abban az esetben is ha

a) az 1932. évi január hó 1-e az esedékessé vált szükségadók és rendkívüli pótlékokon felül az 1932. évi szeptember hó végéig teljesített és akár a tőke tartozásokra, akár pedig a késedelmi kamatokra elszámolt befizetések összege meghaladja az 1932. évi január hó 1-től 1932. évi szeptember hó végéig esedékessé vált együttesen kezelt közadók az összegét.

b) tartozásukat a részükre engedélyezett fizetési határidőn belül teljes egészében kiegyenlítik.
Ha az adózóknak adott fizetési halasztás 1932. év december hó 31. napjánál későbbben járna le, tartozásukat az első bekezdésben megállapított fennforgása esetében az 1932. év végéig kamatmentesen egyenlíthetik ki. Mindazon adózók, akik jövedelmének túlnyomó része mezőgazdaságból származik, amennyiben az őket ért nagyobb mérvű elemi csapásokra tekintettel 6 százalékos kedvezményes késedelmi kamattal 1933. évi

augusztus hó 15. napjánál nem később lejárató fizetési halasztást kaptak, tartozásukat a kitűzött határidőn belül, az engedélyben megállapított feltételek mellett kamatmentesen fizethetik.

A 4. § szerint mindazon adózók, akik az 1—3. §-ban biztosított és hivatalból járó kedvezmények egyike sem tarthatnak igényt, avagy az említett §-ok szerint nekik járó kedvezményekről lemondanak, 1932. évi szeptember hó végéig kérhetik, hogy az adóhátralékaikat a folyó adókkal együtt 1932. évi október havától kezdődőleg kamatmentes havi részletekben törleszthessék. Ebben a kedvezményben azonban csak akkor részesülhetnek, ha

a) az 1932. évi január hó 1-e óta esedékessé vált szükségadók és rendkívüli pótlékokon felül az 1932. évi szeptember hó végéig teljesített és akár tőkertartozásokra, akár pedig késedelmi kamatokra elszámolt befizetések összege meghaladja az 1932. évi január hó 1-től, 1932. évi szeptember hó végéig esedékessé vált együttesen kezelt közadók összegét,
b) hátralékaikat külön kedvezmény nélkül megfizetni nem képesek,
c) az 1931. év végén fennálló hátralékuk 5.000 pengőnél nem volt nagyobb.

Az engedélyezhető részletfizetési kedvezmény tartalma a következő:
a) ha az 1931. év végén fennálló hátralék a félévi előírást nem haladta túl 12 hónap,
b) ha az 1931. év végén fennálló hátralék a félévi előírást túlhaladta, 18 hó,
c) ha az 1931. év végén fennálló hátralék az az egyévi előírást túlhaladta 24 hó,
d) ha az 1931. évi december hó végén fennálló hátralék a két évi előírást is túlhaladta, 30 hónap.

Mindazon adózók, akik jövedelmének túlnyomó része mezőgazdaságból származik tartozásukat rendszerint egyenlő havi részletekben törleszthetik. Külön kérelemre azonban megengedhető, hogy tartozásukat félévi részletekben törleszthessék. A hat havi részletnek megfelelő összegű félévi részletet legkésőbb november, illetőleg május 15-ig be kell fizetni. Bérházak tulajdonosai tartozásukat rendszerint szintén egyenlő havi részletekben törleszthetik. Amennyiben azonban az egyenlő összegű havi részleteknek a betartása a bérek egy részének a likvidációnak történt fizetése folytán nehézségbe ütközik, az adózó kérelmére megengedhető, hogy tartozását negyedévi részletekben törleszthesse, vagy pedig havi részletfizetés mellett, a naptári évtized első és harmadik hónapjában fizetendő részlet összege kisebb összegben állapíttassék meg és a különbözetnek megfelelő összeggel a naptári évtized második hónapjában fizetendő részlet összege emeltessék fel.

Mindazon adózók, akik a jelen §-okban engedélyezett kedvezményekre igényt tartanak, ha az 1931. évi december hó végén fennálló tartozásuk az 500 pengőt nem haladja túl, kérelmüket a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) — illetékmentesen — terjesszék elő. A községi előjárás (városi adóhivatal) a jelentkezők kérelmeit kimutatásba foglalja és a részletfizetést engedélyezése végett a kimutatást 1932. évi szeptember hó 30-ig az illetékes m. kir. adóhivatalhoz beterjeszti.

Mindazok az adózók, akiknek az 1931. év végén fennálló tartozása 500 pengőnél nagyobb volt, de az 5.000 pengőt nem haladta túl, amennyiben a jelen §-okban engedélyezett kedvezményre igényt tartanak, kérelmüket az illetékes pénzügyigazgatósághoz címzett kérvényt a városi adóhivatalnál terjesztik elő. A beadvány illetékköteles. A pénzügyigazgatóság a kérelem felett az összes körülmények pontos és gondos mérlegelésével dönt és ha úgy találja, hogy valamely hátralékosnál az előbbi bekezdések alapján igényelhető részletfizetési kedvezménynek az engedélyezése nem indokolt, mert az illető tartozását rövidebb időn belül, avagy késedelmi kamattal is fennakadás nélkül meg tudja fizetni és hogy az illető hátralékosnál nem a fizetési képesség, hanem a fizetési készség hiányzik, a kérelem elutasítja, illetőleg a hátralékosnak csakis a tényleg indokolt fizetési könnyítéseket engedélyezi. Ilyen esetben a kereskedőnél és iparosoknál köteles a pénzügyigazgatóság határozathozatal előtt az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményét kikérni.

Az 5. § szerint mindazoknak az adózóknak, akiknek az 1931. év végén fennálló tartozása az 5.000 pengőt meghaladja, amennyiben az 1—3 §-ok alapján járó kedvezményekre igényt nem tarthatnak, kamatmentes, illetőleg a rendes szabályoktól eltérően 6 százalékos kedvezményes késedelmi kamattal mellett részletfizetési kedvezményt csakis a pénzügyminiszter engedélyezhet.

A 6. § értelmében, ha valamely adózó a 4. § alapján adható kedvezmények engedélyezése iránt folyamodik, a 4. § (1. bekezdése a) pontja alapján a jelen rendelet életbelépése után teljesített befizetéseknek a késedelmi kamatok felszámítását a kérelem elintézéséig mellőzni kell.

A jelen rendeletben adott kedvezmények nem zárják ki azt, hogy a fennálló hátralékok miatt az adózóval szemben biztosítási intézkedéseket lehet foganatosítani, ha a hatóság mérlegelése szerint a közadó behajthatósága ennélkül veszélyeztetve volna.

Részletfizetés esetében a részletekben foglalt adókat, az ingatlan terhelő adók törvényes előbbsége szempontjából mindig a legrégebb tartozásokra teljesített törlesztéseknek kell számítani.

Bármely részletfizetésnek, illetőleg bármely fizetési határidőnek az elmulasztása esetében nemcsak a fizetési kedvezmény, hanem a kamatkedvezmény is hatályát veszti és a tartozás a kamatkedvezmény tartalma alatt fel nem számított késedelmi kamatokkal együtt azonnal behajtható.

A részletek fizetésére halasztás nem adható és a kamatmentes kedvezmény semmilyen címen többé meg nem utítható.

A 7. § szerint az olyan adózó, aki folyó együttesen kezelt közadó tartozásának egy vagy több negyedévi részletét előre befizeti, az előre befizetett összeg minden pengője után évi 6 százalékos kamattérítésben részesül és pedig a befizetést követő hó első napjától az esedékesség napjáig. Tíz pengőnél aluli tulfizetések után kamattérítésnek helye nincs.

Városi adóhivatal.

Hírek

1932. szeptember 20. (Kedd)
Prof.: Máté. — Kath.: Máté.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyal”, Bánó Andor, Piac-u. 50., „Nap” Tolvay Imre, Piac-u. 1., H. Rákóczy Arányi S. A. örökösai, Széchenyi-u. végén, „Bocskay” Lassányi József, Czegléd-u. 22., „Tisza” Jónap Aladár, Magoss György-tér 9.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS:

Hétfőn harminc fok meleg volt Debreczenben

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenté szeptember 19-én:

Időjárásunk száraz és az előre hadolt évszakhoz viszonyítva igen meleg jellegűt ma is megtartotta. A hőmérséklet nappali legmagasabb értéke vasárnap és hétfőn jóval a 25 fok fölé emelkedett. A maximális értéke vasárnap 27, hétfőn 29,6 fok volt. Az időjárás rosszabbodása már nyugat-Magyarországon megkezdődött, a felhőzet az esti órákban Debreczenben is megnövekedett. A légnyomás lassan emelkedik. A tenger színére redukált értéke reggel 761, este 760,5 milliméter volt. Az esti hőmérséklet 18,6 fok.

Prognózis: Méréseket éjjeli lehűlés után kedden felhősebb, de még meleg idő várható, élénk délnyugati légáramlással. Délután már kisebb eső vagy zivatar is lehetséges.

— A kir. ítélőtábla elnöke szabadságon. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök folytatja szabadságát és vasárnap Debreczenből elutazott. A kir. ítélőtábla elnöke ezuttal előreláthatóan 8–10 napon át lesz hivatalától távol.

— Dr. Ferenczy Tibor budapesti főkapitány Debreczenben. Dr. Ferenczy Tibor budapesti főkapitány hétfőn a kora délutáni órákban pár percig Debreczenben tartózkodott. — Ez idő alatt meglátogatta dr. Vassáry István polgármestert, majd a vonattal tovább folytatta útját Nagykállóba, ahol hita- ügyekben tett intézkedéseket.

— Frigyes főherceg ritka vadász- zsákmánya. Karapancsán most tartották meg az őszi vadászatokat, a mely alkalommal Frigyes főherceg egy 167 kilós szarvasbikát terített le. Ez volt a 700-ik szarvas, amelyet a főherceg elejtett, akit ez alkalomból többben üdvözöltek táviratilag, köztük Alfons spanyol király is.

— A Kollégiumi Diákszövetség választmányi ülése. A Kollégiumi Diákszövetség választmányja ma délután 5 órákor a református főgimnázium tanácstermében választmányi ülést tart, amelyre a választmányi tagok minél számosabb megjelenését ez uton is kéri az elnökség. Az ülés legfontosabb tárgya lesz a diákok segélyezése. A szövetség eddig még a súlyos gazdasági helyzetre tekintettel is eleget tudott tenni ama feladatának, hogy hat szegénysorsu és kitünő szegénysorsu és kitünő előmenekülő diákot neveltetett, akik különben nem tudták volna tudományukat folytatni. Ez évben hét diákot neveltet a szövetség a választmányi ülés fogja a főgimnáziumi és tanítóképző intézeti igazgatók előterjesztés alapján a hét növendéket kijelölni. A múlt választmányi ülésen felmerült az a gondolat, hogy a szövetség a tőkét, amely alapítványokból áll, fektesse be ingatlanba. Most érkezett egy ajánlat a Sestakeriben levő egyik házra, e felett is dönteni fog a választmány, azonkívül az egyéb folyó ügyeket tárgyalja le.

Osso filmujdonság **VIG** Osso filmujdonság

MINDÉG A NŐ!

ANNA BELLA főszereplésével.

Urániában ^{ma} utoljára Mosolygó hadnagy és Boldog szívek

Ujabb felvételek az egyetem jogi karán

A szöztvényes létszámot kétszázra emelték fel

A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A kultuszminiszter, mint a múltban is, úgy az idén is szöztvényben maximálta a Tisza István Tudományegyetem jogi karán felveendő elsőévesek számát. Ezt a létszámot a kar minden egyes évben kevésnek találta és kérte a minisztertől a létszám felemelését. Ugyanez az eset állott fenn az idén is. Pár száz folyamodót kellett a

karnak visszautasítania. Ezért a kar, mint a múltban, úgy most is feliratban kérte a minisztertől a létszámnak szöztvényről kétszázra történő felemelését. A miniszter kedvező válaszára a jogi kar mintegy negyven folyamodót vett fel s ezek névsora került ki a kar hirdetőtáblája útján a nyilvánosságra. A be nem töltött tíz helyet is rövidesen betöltik.

Holtpontra jutott a nyomozás az esztári gyilkosság ügyében

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Több mint egy héttel ezelőtt megtörtént az esztári gyilkosság, amely Esztár községben történt, ahol halva találtak lakásán Csire Jánosné hatvanhét éves asszonyt. Eleinte öngyilkosságra gondoltak, azonban tüzetesebb megvizsgálás után és a boncolás alapján is kétségtelenül megállapították, hogy özvegy Csire Jánosné, aki több falubeli földművesnek magas kamatra adott hitelt, büntény áldozata lett. Széleskörű nyomozás indult az ügyben. A csendőrség eddig több, mint harminc tanút hallgatott ki, de nem sikerült

konkrét bizonyítékokat szerezni arra nézve, hogy ki követhette el a bűncselekményt. Most Debreczenből is kiszállítottak a helyszínre a nyomozó hatóságok és bekapcsolódtak a nyomozásba. Tekintve azonban, hogy a gyilkosság elkövetése óta már igen hosszú idő telt el, nem igen lehet kilátás arra, hogy a gyilkost ki lehessen nyomozni. A hatóságok azonban minden tekintetben a legszélesebb körű nyomozást folytatják még most is és remélik, hogy végül mégis eredmény kíséri a munkájukat.

A halálsorompónál a vonat elé vetette magát egy öregasszony, de sikerült megakadályozni öngyilkosságát

A szerencsétlen asszony, már harmadszor kísérelte meg, hogy véget vessen életének

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Oláh Gáborné Kislaludy utca 28. szám alatti lakó idős asszony már hosszú idő óta buskomorságban él. Részben családi viszálykodások, részben pedig agg kora és betegsége miatt gyakran gondolt arra, hogy öngyilkos lesz. Erről a tervéről a hozzátartozói igyekeztek őt lebeszélni és gondosan vigyáztak a szerencsétlen öregasszonyra. Oláh Gáborné azonban nemrégiben mégis megpróbálta, hogy kijátsza rokonai felügyeletét és a Csapókerthben a halálsorompónál a vonat elé vetette magát. Az öngyilkosság ekkor nem sikerült, mert a vonatvezető még idejében észrevette a síneken heverő asszonyt és megállította a vonatot. Oláh Gáborné nem tett le ennek ellenére sem öngyilkossági tervéről és egy másik alkalommal pár héttel ezelőtt a lakásán élnek idején a mesterge-

rendára felakasztotta magát. A sors azonban úgy akarta, hogy a rokonok észrevették a dolgot és le is vágták a kötélről, de ekkor már csak nagynehezen tudták az orvosok és mentők életre téríteni.

Vasárnap délelőtt egy harmadik öngyilkosságot is megkísérelt Oláh Gáborné. Ezuttal is eredménytelenül. A hajnali órákban a halálsorompóhoz lopózkodott és ott a közeledő vonat előtt a sínekre vetette magát. A vonat már közeledett is nagy sebességgel s az utolsó pillanatban az egyik pályáról észrevette a síneken fekvő Oláh Gábornét és pár pillanattal azelőtt, hogy a mozdony odaért volna, lerántotta a sínekről. Oláh Gáborné a kihallgatása alkalmával azt panasolta, hogy nem bírja a nagy nyomorúságot, de a családi viszálykodást sem tűri és ezért akart megválni az élettől.

— Könyvujdonságok. Glyn, Szerelem órája. Magvari: Patienceok. Roheim: Csaruga népe. Babay: Istenem. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében.

— Ujencoknak, katonaládák P 6.— összes felszerelések, előrágozók, kefék, tisztítószerek, mindenféle katonai cikkek beszerezhetők: Kulcsár Imre és Fiai üzletében.

MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT

A BUDAPESTI INGATLANBANK R7. helybeli vezérképviselője családi házá építésre, ház és telek megvételre, felbemaradt építkezések befejezésére tehermentes kamatos kölcsönök átváltására stb. Kamatmentes BIB kölcsönöt folyósítunk 10–15 éves törlesztésre. Felvilágosítást nyújt: Lukács Vilmos és Testvére, Vezérképviselőnk, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. István malom mellett, vagy a: Budapesti Ingatlanbank Rt., Budapest, VII. Rákóczi ut 10. Alapítva 1906.

— EGYRE TÁGUL A VILÁG-EGYETEM. Sir Arthur Eddington, híres angol asztronómus érdekes előadást adott elő a kozmoszról. Szerinte a világegyetem állandóan tágul, mint valami léggömb, amelynek átmérője ezerháromszázmillió év alatt megkétszereződik. Ennek következtében a csillagok állandóan távolodnak egymástól és a földtől, az univerzum kitágulásának árnyékában. Az ember a világegyetemben végbemenő jelenségeknek csak kis töredékét tudja észlelni, körülbelül akkora hányadát, mint India területe a Föld egész felszínéhez viszonyítva.

— A törvényhatóságok földet küldenek az Erzsébet királyné szobor-parkjához. Szeptember 25-én országos ünnepségek között leplezik le Budapesten Erzsébet királyné szobrát. Most a miniszterelnökség felkérte a törvényhatóságokat, hogy a szobor körüli park létesítéséhez küldjenek egy-egy zsák humusz földet, mert azt szeretnék, hogy a park növényzete az ország valamennyi vidékének földjéből sarjadjon ki.

— Eltört a lába. A Hunyadi utca 14. számú üzletből Beluk Jánosné szabómeister felesége hétfőn délután olyan szerencsétlenül lépett le a lépcsőről, hogy a jobb lába maga alá gyűrődött és csonttörést szenvedett. A mentők a klinikára szállították.

— November 20-án leplezik le Nagyatádi Szabó István szobrát. Budapesten felállítják és november 20-án országos ünnepség keretében leplezik le a magyar kisgazdamozgalom halhatatlan emlékü vezérének, Nagyatádi Szabó István szobrát. A szobor kicsinyített másolata is elkészült és azt országsszerte árusítani fogják azzal a könyvvel együtt, amely a Nagyatádi Szabó életéről és munkásságáról jelent meg.

— A gyümölcsösök telepítésének a kérdését ismerleti a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlő lugasműveléséről, a csiperkegomba kicsernyben természetéről, a helyes szüretelésről, az idej hernyójárásról, a burgonyavész járványáról, a hibás borok javításáról stb. A dušan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

CSAPADÉK FALUN.

— Volt-e sok esője a nyáron, gazd-uram?

— A szomszédomnak több volt,

— Hát az hogy lehet?

— Ugy hogy neki több föggye van.

— Tyuklopás a Baranyai-utcán. VI. téz Nagy Pál ny. altábornagy feljelentést tett a rendőrségen, mert az éjszaka ismeretlen tettesek a Baranyai-utcai házuknál feltörték a báromfi-olat és onnan tiznégy darab tyuko- loptak el. A rendőrség nyomoz a tettesek után.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűviz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **FILLÉRES POSTA.** A filléres gyorsvonatok nagy sikere szinte felkínálja azt, hogy az élet minden vonalán, a „filléres gondolatnak kell megvalósulni. Ma, amikor a gazdasági életben a forgalom napról-napra csökken és vásárló kedvéről nem beszélhetünk, csak az egész komoly árleszállítás hozhatja meg a fellendülést.

Érdekes mozgalom indult meg mostanában a filléres posta érdekében. Az elgondolás az, hogy a posta havonként többször egyes napokat tűzne ki, amikor a feladott levelezőlap, vagy levél díja a rendes tarifa helyett csak 2—3 fillér lenne. Olyan hatalmas forgalmat jelentene ez, amire a posta legjobbjai idejében sem volt példa. Sok levelezés indulna meg így, ami rendes forgalomban folytatódna. De jövedelmezne a filléres posta az amúgy is nehéz viszonyokkal küzdő grafikai iparnak, a képeklapok forgalmának megsokszorozásával és amellet nagyszerű propaganda volna a fürdőhelyeknek is.

Bizonyára az ilyen irányú kérés már eljutott az illetékesekhez és nem sokára a filléres posta szállíthatja a levelek százezreit.

— **Gyanús haláleset ügyében nyomoz a rendőrség.** Mint megírtuk néhány nappal ezelőtt, Gulyás Sándorné debreceni fiatalasszonyt, aki a Zrínyi-utca lakott, súlyos sérülésekkel a klinikára szállították, ahonnan azonban később meghaltak és otthon ápolták. Gulyásné hirtelen meghalt sérüléseit következében. Egyes körülmények gyanúsá tették a halálesetet és ezért megindult a nyomozás és vizsgálat annak megállapítására, hogy terhe-e valakit felelősség Gulyás Sándorné halála miatt.

— **Az osztályorszájként tegnap húzásán** 300.000+1000 pengőt nyert: 54334. — 200.000 pengőt nyert: 14925 — 100.000 pengőt nyert: 76.235. — 10.000 pengőt nyert: 83163. — 1000 pengőt nyertek: 48478 68728. — 600 pengőt nyertek: 45755 65714 66486. — 500 pengőt nyert: 13396. — 400 pengőt nyertek: 6103 10271 17603 18022 27574 36478 36598 37903 46051 53939 60465 76098.

HALÁLHIR AZ UJSÁGBAN.

Valakinek halálhíret közölték az ujságok, tévesen. Másnap az illető felhívta az egyik barátját telefonon.

— **Olvastad a halálhírem?** — kérdezte.

— Igen — szólt a barát idegesen.

— **Honnan beszélés?**

— **Razzia a külsőségen.** Vasárnapra virradó éjszaka a debreceni rendőrség meglepetésszerű razzia tartott a periferiákon és ennek eredményeképpen több gyanús csavargót állítottak elő, akiket a rendőri kihágási bíró vont felelősségre. Részben pénzbüntetést szabott ki rájuk, részben pedig, amennyiben nem debreceni illetőségűek, kintasztotta a város területéről.

Véres esti háborúság két asszony között a Széchenyi-utcán

Féltékenység miatt tört ki a harc és mind a két féllel szemben pénzbüntetéssel végződött

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A múlt este a Széchenyi utcán a tizenhatodik számú ház előtt izgalmas verekedés játszódott le két nő között. A verekedés oka, amely hatalmas népesödületet vonzott, természetesen a féltékenység volt. Pizsókji Lászlóné Széchenyi kertj lakos féltékeny volt egy Mózses Ilonka nevű Borz utca 16. szám alatt leányra, aki szerinte el akarja csábítani a férjét. Este a Széchenyi utcán összetalálkoztak és ez alkalommal alaposan össze is veszték. Először Mózses Ilonka rontott Pizsókjiné és a két asszony a következő pillanatban úgy hajbakapott, hogy az emberek, akik szét akarták választani őket, a dühöngő asszonyok láttára

visszahúzódtak a helyszínről és csak tisztas távolból szemlélték a következményeket. Végül is Pizsókjiné elővette hatalmas kapukulcsát és azzal úgy fejbeköltöztette Mózses Ilonkát, hogy az véresen kapkodott a fejéhez. Ezzei el is dől az izgalmas mérkőzés sorsa. Jöttek azonban a mentők és a rendőrök s miután Mózses Ilonkát könnyebb fejsérülése miatt első segélyben részesítették, a rendőrségi ügyeletre kerültek a hölgyek. A rendőrbíró kihallgatta őket s miután megállapította a letagadhatatlan tényállást, mind a két nőt megbüntette kihágás miatt. Mózses Ilonka két pengő, Pizsókji Lászlóné pedig öt pengő pénzbüntetést kapott.

— **A Tisza-egyetem is képviselteti magát az Erzsébet királyné szobra leleplezésén.** Vasárnap lesz Budapesten Erzsébet királyné szobrának ünnepélyes leleplezése. Ezen az aktuson a debreceni Tisza István tudományegyetem is képviselteti magát. Az egyetem és annak tanácsa nevében dr. Rugonfalvy Kiss István e. i. rektor jelenik meg.

— **Debrecen legújabb aranykoszorús mesterei.** A kézműipari kiállításon számos debreceni iparos vett részt. A kiállítás bezárása előtt kihirdették a jury döntését. E szerint Debrecenből a következők nyerték el aranykoszorús mester címet: Szilágyi Pál, Kisfalussy Dezső mézeskalácsosok, Pikó József, Szilágyi István tímármesterek, Nagy József szücsmester, Kerékgyártó Gyula mézeskalácsos, F. Rácz Ilus iparművész, vitéz Ferenczy Miklós szabómester, özv. Kovács Károlyné szücszahó.

— **Olcso szörmebundák, boák, prémbőrök.** Átalakít, javít Kóváry szücsmester, Bikabérlház.

— **Bridge verseny az Ujságíró Klubban.** A Szent Erzsébet egyesület október 17-én és a következő napokon a debreceni Ujságírók Clubja helyiségeiben nagyszabású bridge versenyt rendez. Az eddigi érdeklődésekből megállapítható, hogy a versenyen igen nagy számú csapat fog résztvenni. A verseny részletes feltételeit a rendezőség idejekorán fogja ismertetni. A versenyt teastélyi zárja be, melyet az Angol Királynő összes terméiben tartanak meg.

— **TANKÖNYVEK HASZNÁLTAN SPRINGER PAPIRÜZLETÉBEN.**

— **BeSurrano tolvajlások.** Végül Ambrus Szoboszlói-ut 4/c. szám alatt lakostól éjszaka valaki ellopta az udvaron levő kabátját és egy felöltőjét. Rácz Rezső főpincérnek a Hunyadi-utca 70. szám alatt lakásáról a pénztárcáját lopták el 120 pengő készpénzzel, a feljelentések alapján a tettesek kufatja a rendőrség.

— **B. VATTAY MARGIT TÁNCINTÉZETÉBEN F. HÓ 25-ÉN DÉL-ELŐTT 11-1 ÓRAIG DIÁKÖSSZTÁNC, ESTE 8-12 ÓRAIG TÁNCBEMUTATÓ ÖSSZTÁNC. OKTÓBER HÓ 3-ÁN EGYETEMI ÉS GIMNÁZIUMI KOLONOK KEZDŐDNEK, KOSSUTH.U. 11. I. EM.**

— **Ipartestületi hírek.** Ácsmesterek figyelmébe. A debreceni ipartestületbe tartozó ácsmesterek szakosztálya szeptember 20-án, kedden este hét órakor szakosztályi ülést tart. Tárgy: Rendkívül fontos folyó ügyek és a miniszteri felhívásra válaszadás. — A debreceni ipartestület női fodrász szakosztálya szeptember 22-én, csütörtökön este fél 8 órakor az ipartestületi helyiségben ülést tart. Tárgy: a tisztikar lemondása és igen fontos folyó ügyek. Az ülés fontosságára tekintettel, minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége. — A debreceni ipartestület sítő szakosztálya szeptember 20-án, kedden délután 5 órakor az ipartestületben rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart. Ezen ülésre minden tag pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége. — Kőművesiparosok figyelmébe. A debreceni ipartestületbe tartozó kőművesiparosok szeptember 21-én, szerdán este hat órakor az ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tartanak.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Tóth János fm.—Rimanóczy Julia, Györfi István gazdálkodó—Debreceni Eszter, Mészáros László szerelő mester—Egyed Julia, Egner Antal vill. szerelősegéd—Kiss Margit, Pál Gyula fm.—Magyar Irén, Balogh Vilmos városi kertész—Schaffner Alojzia, Nyikos Sándor npsz.—Dalmi Eszter.

Születések: Deli János fm. fiu, Mihály, Sándor Lajos gazdálkodó fiu, Lajos, Papp László városi erdőőr leány, Julia, Rácz József kőművessegéd leány, Róza, Elek Károly npsz. fiu, Károly, Mérei András fm. leány, Katalin, Róza András npsz. fiu, János, Simon Sándor cipészsegéd fiu, Sándor, Sándor Imre fm. fiu, Imre, Kiss István fm. fiu, János, Hajdu Imre cipészsegéd fiu, Imre, Tóth István Máv. Kovács fiu, István, Kovács András fm. fiu, István, Mikner János npsz. fiu, János, Kiss János fm. fiu, János, Szalay György jb. altiszt fiu, Imre és 4 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Karmazsin János rk. 52 éves Nap-utca 20, Polyák Gáborné Dalmi Irén ref. 23 éves Csapó-utca 68, Juhász Aranka ref. 1 hónapos Zugó-utca 6. Kosik Adél rk. 9 éves Bellegelő 91. Farkas Mihály ref. 6 éves Közép-utca 24. Lakatos Lajos ref. 18 naps Apponyi-utca 4. Gulyás Sándorné Cseresznyés Eszter ref. 21 éves Zrínyi-utca 81. Szekendi Mária rk. 8 éves Fűzesgyarmat. Veres Julla rk. 29 éves Hajdudorog. Kurucz Sándor ref. 51 éves Varga-utca 13.

VIG-SZÍNHÁZ:	Mindég a nő! X. Olimpiász II. része.
URANIA	Mosolygó hadnagy és Boldog szívek
7 és 9 órakor.	
fél 7 és 9 órakor.	

— **TRIKÁL MEG A DESTRUKTIV SAJTÓ.** Trikál prelatust, a kiváló tudóst, nyolc héttel ezelőtt választották meg a Pázmány-egyetem rektorává. Ha jól emlékszünk, a liberális sajtó ezt két sorban jelentette. Hogy miért?... az tegnap váit ismeretessé. Trikál ugyanis szöki-mondó s így előre lehetett tudni, hogy rektori székfoglalója hemzsegni fog az „atrocitások” tömegétől. Hát ennek köszönhető, hogy meg is felelt a várokozásnak s megtámadta a modern kor bölcseletét... a Hegelt, a Darwint, a Hecklert, a Spencert... A modern irracionális-mus — mondotta többek között — mellőzte az ész logikáját, korának vonaglása az esztelenség hatalmi tébolyának következménye... Mind-ez azonban semmi. Tessék csak elkézelni, hogy Trikál rektor a „Jángelmés” Heinét egyenesen zonoskeblűnek nevezte!... Nohát olyan is volt a destruktív sajtó méltatása. Hogy pesti kifejezéssel éljünk: „támadva van a Trikál”... Alig öitötte fel a jelvényeket, a Terézkerut már benne is van a Trikálban. — hogy ne mondjuk: IN-TRIKÁL...

— **Szüreti bál a Vargakertben.** A vargakerti iparoskör és sportegyesület alapja javára szeptember 20-án este szípen sikerült szüreti bál volt a Rózsabokor vendéglőben. A jól sikerült mulatságról helyszíre nézett a holnapi számunkban számolunk be részletesen.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde

A készáruvásáron a buza 10—15, a rozs 5, a korpa 10 fillérrel volt olcsóbb. A határidőpiacon szintén árcsökkenések keretében kötötték az üzleteket. A márciusi és októberi búzával körülbelül 20 fillérrel alacsonyabb árak voltak zárlatkor, mint szeptemberben. A márciusi tengeri is 16 fillérrel olcsóbb. A liszt is lanyhább irányzatú.

Határidőzárlat:
Búza: október 12,92, 90, 84, 78, 75, zárlat 12,81—12,82, március 14,40, zárlat 18,18—20.
Rozs: október 8,01, 7,95, zárlat 8,00—05
Tengeri: 11,90.

Készáruzárlat: Búza: tisztai 77 kg 13,65 —13,90, 78 kg 13,80—14,05, 79 kg 14,00—14,20.

Rozs: pesti. 7,25—7,35, egv év rozs 7,40 —7,55, árpa 9,50—9,60, takarmány árpa 9,20 —9,50, sörárpa 11,50—13,00, zab 10,20—10,40, korpa 7,25—7,40.

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásáron a sovány-piacra ötszáz jószágot hajtottak fel. Az irányzat közepes volt. Árak: hizónak v. ló, öreg, nehéz 75—85 fillér, süldő 1 pengőtől 1 pengő 15 fillérig. A kővér piacra 350 darabot hajtottak fel. Árak jómínőségű sertés 100—105 fillér, kivételesen 108—110 fillér, közepes 98 fillér, silány 70 fillér. Utzemből meg, hogy a héten kezdődik Debrecenben a Dienes nauti vásár.

TESTÉDZÉS

A legyengült Bocskay pontot adott le a lelkesen játszó Szegednek Magyar győzelmek Csehország és Ausztria felett

A profészióista ligabajnoki mérkőzéseket vasárnap a Magyar-Cseh válogatott mérkőzés miatt, egyedül a Szeged FC-Bocskay mérkőzés képviselte Debrecenben. A Bocskay vidéki riválisa, az I. ligába most került Szeged FC bemutatkozása előlünk érdekfeszítő tekinteteket Debrecenben. Jó hír előzte meg a jól megszervezett fiatal szegedi együttest, bár a bajnokságban nem jó startot vett, a futballhoz értő körökben mégis megvoltak győzde, hogy az az újoncsült I. ligabajnoki csapat éppen Debrecenben, a Bocskay, a vidék reprezentánsai ellen fogja a legnagyobb erőfeszítéseket megenni első bajnoki pontjainak megszerzéséért.

A feltevés helyesnek bizonyult: a Szeged FC a legnagyobb felkészültséggel olyan erőteljes futballt vitt a debreceni vasutas pályára, hogy a nagyírú Bocskay minden erőfeszítése és taktikája kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a győzelmet megszerezhesse. A döntetlen eredménynek is nem a legfeljebb körülmények között jutott a bírókára.

Ugyancsak vasárnap került lejátszásra az Európa Kupa mérkőzés Magyarország és Csehország válogatott csapatai között; ugyiszintén a Magyar-Osztrák amatőr válogatott mérkőzés. Mindkét mérkőzés Magyarország nyerte, az első minimális, a második hatalmas gólaránnyal.

A keletmagyarországi amatőr mérkőzések meglepetések kizárásával, favoritgyőzelmekkel végződtek.

Szeged FC—Bocskay 2:2 (2:0)

2500 néző. Bíró: Pappé, Miskolc. Ideáisan szép, bár kissé erősen tüző napos időben, a szegedi illéres gyors elmaradását is figyelembe véve, elég szép számú közönség jelenlétében a bíró sípjele a következő csapatok állottak egymással szembe:

Szeged: Pálkás — Sírly, Raffay — Polvák, Gerle, Bertók — Korányi II., Gyurcsó, Lukács, Kiss, Havas.

Bocskay: Fehér — Vancsek, Janzó — Remmer, Mór, Palotás — Markos, Vince Telegi, Zilahy, Hevesi.

A mérkőzés formás Bocskay támadások kezdődik. Markos lefutása már az első percben jóval kecséget, de beadása az ellenfél székálya lesz. A 20. percben Korányi elfut a labdát jobbszélről átvágja a balszélre s Havas a kapuban ragad; Fehér mellett a felső sarokba lö. 1:0. A Bocskay most rákapcsol végre Telegi gólhelyzetbe kerül, de bukatiák. A határbíró intet, 11-est kíván mindenki a nézőtérrel is, de a bíró nem állítja meg a játékot. Innen kezdve paprikák a hangulat. Lukács kapja a labdát a 30. percben és befejezi a hálóba. 2:0.

A Bocskay láthatólag erőlködik. Egyhangú lélek közben ér véget az első félidő.

Szünet után a Bocskay csak nagyon puhan támad. Ezzel szemben Korányi két szép lefutása góllal kecsegtet s kornert is a szegediek érnek el. Végre a 18. percben eredményes a Bocskay is, Telegi Zilahynak adja a labdát és az hazozás nélkül vágja a hálóba. 2:1. A 22. percben tör ki a botrány. Hevesi a jobbszélre vágja át a labdát, amely a fejéni akaró Bertók kezét érinti. Bíró lötyö: 11-es. Természetesen a szegediek nem hagyják ennyiben a dolgot. Megkérdezik a határbíró, aki azt mondja, hogy hendsz volt, de nem szándékos. Erre a bíró kornert ítél. Most meg a Bocskay kezd ráncigálni a bírót, dörög a bírón, mire a bíró újra 11-est ítél. Erre megint a szegediek rotnanak a bíróra, aki újra kornere hallik. Így meg ez 12 percig s minde az nyeri a táncot, amelyik jobban ráncigálja a bírót. Végre 12 perces szünet után a közönség tombolása közben idegekr menő soha nem látott botrányos jelenet után tizenegyes visszavonhatatlanul a lab-

dát Remmer a felső sarokba vágja. 2:2 Most főlénybe kerül a Bocskay, de semmi sem sikerül a Bocskay csatároknak. A bíró pipogya gyávasága és határozatlansága miatt felbőszült szegedi játékosok vad, kiméretlen játéka kezdenek, amit a Bocskay játékosok szerencsére nem tudnak hasonlóval viszonzni, mert különben talán vérfürdő lett volna a pályán, s mindez a bíró hibájából, aki téves ítékezsei után gyávasághól a megvadult szegedi játékosok közül egyet sem mert kiállítani.

A mérkőzés vége felé Palotás süvítő feles labdáját a szegedi kapus csodával határos módon tudja csak védeni. Ez a sorsdöntő helyzet utolsó mozzanata volt a szepen indult, de hallatlan izgalommal és botrányos jelenetekkel tarkított mérkőzésnek.

A mérkőzés végén a bíró testi épségének szem előtt tartása mellett rendőrkordon között és mellékutakon hagyta el a pályát.

A játék és játékosok kritikája

A játék szép stílusos csatárjátékkal indult. Ugy látszott az első tíz percben, hogy a Bocskay simán nyeri a mérkőzést. A szoros bírói tévedés felizgatta, kihozt sodrából a játékosokat, s így azok rendes megszokott stílusokból kiközkönnve, rendszeretlen, kapkodó játéka mentek át. Ebben a széteső, s csak egyéni akciókra alapított játékmódban a Bocskay alatta maradt a szálás, jól megtermett, fejlett jól dorzozó gyors, rámenős futballt játszó szegedieknek.

A híres Bocskay össziáték eltűnt a játékából, csupa hibás labdák röpököttek céltalanul s legtöbbször ellenfélhez, ugyanakkor a szegediek precíz, gyorsan előre-adott veszélyes labdákkal rohamoztak s tartották gyakran ostrom alatt a debreceni kaput. Kár, hogy a jól játszó szegedi játékosok a mérkőzés végefelé teljesen sport-szerűtlen viselkedésre ragadtatták magukat. A vendég csapat máris igen jól mozog, erőteljes együttes képét adja. Ettől a csapattól kis megerősítéssel még szép eredményt lehet várni.

A Bocskay csapat ezáltal teljesen csodót mondott. Főleg a csatársor gyengült le nagymértékben. Vasárnap azonban a többi csapattérzése sem működött jól.

Fehér a kapuban a két gólból hibázott. A hátvédek közül Janzó heizekedéseiben hiba volt. A társa, Vágó keményebben állta a sarat. A halvesorban egyedül Palotás volt csak megbízható és végig szorgalmas. Remmer idegenül mozgott a posztján és hibákat csinált.

Mór a csapat tengelyében a szokásos rapszódikus játékot produkálta. Néha nagyon akart, volt periódus viszont, amikor csak ártalmára volt a csapatnak. A labda továbbításában, kezelésében gyakran olyan hibákat csinált, hogy már kicsérésére is gondolni kell.

A csatársorban Telegi mintha egyelőre elveszítette volna technikai és irányító-képességét. Keze alatt érthetetlenül szét-esik a csatársor. Egy-két heti pihenő talán rajta is segítene.

Vince sokat dolgozik feleslegesen. Nehezen megszerzett labdát vagy rosszul adja át, vagy elveszik tőle. Zilahy még mindig csak csettlik-bottlik, semmi hasznosat nem láttunk tőle, nem játszanak rá eléggé. Hevesi kevés labdájával sem tudott mit kezdeni.

Markos minden tíz labda közül kettő megjátsszik, nyolcat pedig csirájában öl meg. Régi hiba, öreg hiba, nem lehet segíteni rajta.

A csapatot okvetlenül át kell valahogy csoportosítani, mivel a jelenlegi állapotban s főleg a csapat rossz szellemével a leg-egyszerűbb feladatok megoldására sem képes.

Magyarország—Csehország 2:1 (1:0) Európa Kupa mérkőzés.

A két csapat közötti mérkőzés sivatár játék után az arnyalattal jobb magyar csapat javára dőlt el.

Magyarország—Ausztria 8:1 (5:0) Amatőr Európa Kupa mérkőzés.

A magyar csapat főlényes játékban győzött a szomszédország válogatottja ellen.

Amatőrbajnokság

DVSC—KSE 1:1 (1:0)
NyKISE—DTE 2:0 (1:0)
Textil—DMTE 2:1 (1:1)
DKASE—KMOVE 6:1 (2:0)
P. MÁV—MTSE 1:0 (1:0)

DEAC—Egyetemi Gépház 8:0 (5:0)

Az egyetemi csapat vasárnap délelőtti edző mérkőzést tartott, melyet az Egyetemi Gépház ellen főlényesen nyert, Pulmann 5 Csch 2 és Végvári góllaival.

Árverés. Elárverezek Debrecenben Arany János utca 12. szám alatt 1932 évi szeptember 20-án, délután 1 órakor 1040 pengő becserétkü buforokat stb. Debrecen, 1932. augusztus 25.

Egyházy Béla bír, végrehajtó.

Rádió

A budapesti rádió keddi műsora:

9.15: I. honvéd gyalogezred zenekara hangversenye. — 11.10: Vízallás. — 12: Déli harangzó, időjárás. — 12.05: Rádió házikvintette. — 1: Pontos idő, időjárás, hírek. — 2.45: Hírek, cíelműszer és piaci árak, árfolyamok. — 4: Thury Mária meséi, — 4.45: Pontos idő, hírek, időjárás. — 5: Szalonzenekari hangverseny. — 6.15: Francia nyelvoktatás. — 6.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. — 8: Radnai Endre: „Politikusok, diplomaták, újságírók”. — 8.30: Héber zene. — 10: Pontos idő, hírek időjárás. — Utána: Sovánka Nándor cigányzenekara. — 10.30: Közvetítés a Fabriola varietéből.

HIRDETÉNY

Az 1929.XXX. tc. 23. §. 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a felyő szeptember hó 22-én — csütörtökön — délelőtti 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a városháza hirdetési tábláján ki van függesztve. Debrecen, 1932 szeptember 10. Dr. Vásáry István polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

<p>Állást kereső nők</p> <p>Ruha és felhőrnemű varrónő intelligens házakhoz — ajánlkozik, vidékre is. Csapó u. 48., ajtó 1. 5312</p> <p>Négy polgárit végzett jómódú leány gyermek mellé ajánlkozik. Hajduböszörmény, Thököly Imre utca 13. 5244</p> <p>Állást kereső férfiak</p> <p>Zsidó fiu, 17 éves fűszeres tanoncnak elmenne, Ferencz Benjámin, Püspök utca. 528</p> <p>Betöltendő állás nőknek</p> <p>Kézi varróleány felvétetik. — Reál utca 6. 566</p> <p>Munkásnők kik cukorka készítésnél már dolgoztak, felvétetnek. Nyugoti u. 48. 5307</p> <p>Bejárónő ki szépen mos, vasal, felveszek. Késes utca 64. 5295</p> <p>Kiszolgálónő cukrászdába, lehetőleg gyakorlott felvétetik. — Farkas, Hatvan u. 2. 5318</p>	<p>Kiszolgáló leány vendéglőbe felvétetik. Külsővásártér 2 sz. 570</p> <p>Kersek háztartási munkára — jobb leányt. Varni tudók előnyben, Darabos utca 20. 559</p> <p>Betöltendő állás férfiaknak</p> <p>Helybéli kifutófiut felveszek. — Moskovits fűszerüzlet, Arany János utca, 561</p> <p>Egy jóravaló fiu cipésztanulónak fizetéssel felvétetik. Griczmánnál, város-házalatt. 5313</p> <p>Kertész vagy kertészkedő inas, ki nek esetleg felesége jól tőz kerestetik. Felvilágosítást: Péterfia 48., utcai emeleten 5294</p> <p>Kifutófiu és egy fűszeres tanuló felvétetik Török József Kincseshegy, Huzár Gál utca 26. 569</p> <p>Favágók felvétetnek. Fetelep, Sallérom u. 3. Helyi Vasut telepen. 563</p> <p>Butorozott szoba</p> <p>Különbejáratu utcai butorozott szoba a Déri-muzeum közelében kiadó. Cserepes u. 4. sz. 172</p>	<p>Butorozott szoba esetleg teljes el-látással kiadó. Libakert, Szekfü-utca 14. 5218</p> <p>Központi fűtéssel ellátott butorozott szoba kiadó. Szevits bérház III.ik lépcső III.ik emelet, 12 ajtó. 5106</p> <p>Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Piac utca 30., első lép. emeleten. 558</p> <p>Butorozott szoba különbejárattal olcsón kiadó. Széchenyi utca 34. 556</p> <p>Kiadó lakás</p> <p>Udvári két szoba, konyha, kamara teljesen rendezve, frissen festve. — Ugyanott utca 1 szoba konyha, szuterén lakás azonnal kiadó. Csokonai 44. 4797</p> <p>Pincelakás, szép, világos, utcai és udvari kiadó, Barna 10. 564</p> <p>Két szoba, konyha, mellék-helyiségekkel november-re kiadó, Miklós u. 20. 560</p> <p>Kiadó 4 szobás udvari lakás szép udvarban, gáz és villany bevezetéssel. — Rákóczi 8. 5245</p> <p>Kiadó ötszobás családi ház — parkirozott udvarral. — Rákóczi utca 52.</p>
---	--	--

2 és 3
szobás lakás november
re kiadó. Bethlyányi 13.
Délután 3-5-ig. 5317

4 szobás
Varilakás novemberre ki-
adó, Bethlyányi 13. —
Délután 3-5-ig. 5316

Kiadó
november elsejétől iro-
dának, rendelések, sza-
llónak, külön kis elő-
szobából nyíló két szo-
ba, Bethlyány u. 5.
5246

Egy
szoba, előszoba, kony-
ha, kamara, fűszobából
álló lakás kis család-
nak okt. 1-re kiadó. -
Teleki-u. 5.

Modern
1 szobás, hálós lakás,
teljes komforttal, II.
emeleten azonnal kiadó
Értekezni: Debreceni
Első Takarékpénztár-
nál. 4598

Négy-szobás
utcai lakás, teljes kom-
forttal azonnal kiadó.
Értekezni az Alföldi
Takarékpénztárban. 4449

Ajánlat

Óriási arat
fizeték arányért, zálog-
céduláért. — Feldheim
Ékszerész. Piac 75. 962

Az összes
építési anyagokat leg-
elősebben a Debreceni
Működgyárnál. Fürdő-u.
2. szerezhető be. 3639

Kun József
írásabósága, Ferenc
József ut. 44., udvarban.
Mélyen leszállított fa-
zonarak. 3819

Tehertemes
földre vagy házra köl-
csönt folyósított Bleuer
Imre Bankháza, Piac 77.
555

30-35 liter
teljes tej, lehetőleg egy
félben naponta ház-
hoz szállítva eladó. —
Értekezni Kigyó utca
38. Kerekes. 5091

Női kalapok
gyors készítése, alakí-
tása 1.20-1.50. Csere-
pes u. 16. 5309

Télij
fa és szén szükségletét
mielőtt másutt szerezné
be, kérjen saját érde-
kében előbb ajánlatot.
Prohászka és Társától,
Bethlen 44. Telefon 11
-61. 5319

Ne féljen
a téltől, mert a lehető
legelősebb napi áron
szállítjuk szén és fa-
szükségletét. Elsőran-
gu belföldi szén, leg-
jobb hasáb és aprí-
totat fa kis tételekben
is házhoz szállítva kap-
ható. Alföldi Faétekesztő
Vállalat, Pesti utca 2.
Telefon 31-23. Cégtu-
lajdonos: Ihász Henrik
és Grósz József
2637

Kun József
írásabósága Ferenc Jó-
zsef ut. 44., udvarban.
Mélyen leszállított fazon-
arak. 3819

Friss tej
állandó szállításra, sa-
ját gazdaságomból meg-
rendelhető. Bethlen 44.
Telefon 11-61. 5320

Teljes ellátás

2-3
iskolás fiút teljes el-
látásra elfogadok. Is-
potály utca 13. szám.
4322

Központban
iskolás fiút vagy leányt
teljes ellátásra elvállal-
lok, havi 50 pengőért.
Hüvelyes utca 7. 4756

Idősebb
úr vagy urnő teljes el-
látását vállalom. Kál-
vin-tér 4. sz. 5224

Kereslet

Buzacsaljat,
kőleskeveréket, vagy
repcacsaljat, kisebb és
nagyobb mennyiség-
ben keresek. Apaffi-
utca 20. 4304

Keresek
ikerablakot megvételre
100x120 nagyságban.
Ispotály u. 13. sz. 5024

Tengerigörét
keresek, 4 hónapos fe-
hér kutya eladó. Vörös-
maty 9. 5297

Butorozott
tisztá kis szobát keres-
ágyemű és takarítás
nélkül 1-re a Piac utca
közvetlen közelébe fia-
tal tisztviselő pár (20
pengőt fizetek. Címet
„Csak este vagyunk ott,
hon feligére kiadóba

Zeis Ikon
3x4-es jó karban levő
fényképezőgépet meg-
vételre keresek. Wen-
bauer, Kéttmalom utca
4. 5235

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség,
Szent Anna 5. alatt ki-
adó. Értekezni Batt-
hyány 14., ügyvédi iro-
da. 4178

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezni: De-
breceni Első Taka-
rékpénztárnál. 3024

Kiadó
egy üzlethelyiség. Fe-
renc József ut. 16. Al-
földi-palota. 4450

Világos
nagy üzlethelyiség ki-
adó. Szent Anna u. 22.
5308

Birtok bérlet

Kiadó
Ondódon 19 hold föld.
Pereces utca 20. 5268

Én leszek az elnök

(Délamerikai idill.)

Irta: PÉCHY-HORVÁTH REZSŐ.

(2) **Tevékenyek is.** A görbe szemekkel feléjük pislogatót rövid uton és csattanós tevékenységgel intézik el mindörökké. Maga az ország igen virágzó: tropikus bujasággal nő meg benne hihetetlen nagyságúra a végtelen soka-ságu panama-*virág* (majdnem annyi: mint Európában.) — és fővárosának uccáin, ahol a csinos vályogvisekőknek nem azért hiányzik a szalmatejűek, mert a pampaszél elragadta, hanem azért nincsen, mert valamelyik szomszéd ezt megelőzni akarván, — a saját háza tetejét borította be vele — nos hát a főváros uccáin vidáman és kiirhatatlan bujasággal burjánzik ez a *virágzás*: mindenféle odahordott szemét, rongyok, ürülék, ételmaradék és állati dögök biztató környezetében vígan és sikeresen szökik bokorba a sok mindenféle giz-gaz semfüsemfa és megymás.

És mindezeket olyan jóleső érzés ölbetett kezekkel hámulnia a paranáguaybeli polgár-
nak reggeltől estig, — de hogy valaki csak egyetlen ujját is megmozdítaná a borzalmas *virágzás* letakarítására: hát ilyen kicsinyessé-
get, lealjasodást és elvetemültséget senki egyetlen szabad polgárról se merjen feltenni: Hová lenne a köztársaság erkölcsi alapja, ha az embereknek egyszerre eszükbe jutna — dol-
gozni...?

És *virágoznak* — feltűnően virágoznak — a köztársaság fővárosának uccáin a pukkasztó hőség által levetkőztetett pendelygyerekek *virágok*, akiknek fehérből barnára és rézvör-
sbe árnyaló testszíne után különös következtetésekre iuthat a gondolkodó fő: a gyerme-
kek eredetét illetően.

Van még sok-sok más *virágzás* is Paraná-
guayban.

Hőrihorgas fatöngökön, amelyek fenye-
gető felkiáltójelek gyanánt bukkannak elő a
buja lombozatu uccai fasorokból, a végükön
f-betű óriási száraiival, akasztófa-*virágok* lóg-
nak, akik holmi éjszakai „hány óra van“ kér-
dés után revolverrel vették birtokukba az is-
meretlen aranyvöröjét, esetleg életét is... vagy
pedig görbe kékűk hosszú pengőjét nagyon is
mélyen fölalták belesuttantani a haragosuk-
nak szívébe...

Vannak más *virágok*, amelyek halálfelete
riasztó csendességü éjfélekkor nyitnak: sár-
gáspirosan fellobbanó, kerek tűzrózsák, me-
lyeket száraz csattanás és szívetfűllasztó dörre-
nés kísér... Zuhánás hallatszik az éjszakai *vi-
rágzás* kilobbanása után s tisztán hallani,
amint valaki vagy valakik tovasuhannak a söt-
tét éjszakában...

És végül *virágzás* az is, amit minden
Európából idetevő utazó okvetlenül éme-
lyegve tapasztal s így én sem hallgathatom el.
T. i. egy bizonyos kis mellékhelyiség követ-
keztesen hiányzik a derék paranáguayiak há-
zatájáról és a kertekbe, az udvarokra, az ucca
közepére, sőt nem ritkán az uccai bozót kö-
zött járda gyanánt letaposott gyalogutakra ül-
tetik el azokat a *virágokat*, amelyeket sehol
sem tűrnének meg ilyen szabadon, mint ná-
luk... Ugy hogy ha alkenyotónként felkere-
kedik a lány esti szellő és ha a szabad polgá-
rok történetesen ezt a nótát énekelnék:

Jöjj lanya esti szellő.

Suhanj be ablakán...

hát akkor, merem állítani, ez a lanya esti
szellő egészen más illattomeget suhantana be
az ablakokon, mint amit kellemesnek vagyunk
hajlandók elvállalni. Egész más, — habár
szintén szédítő — illat az, mint, teszem fel:
Coty, Houbigant és Pinaud gyártmányai...

Mondja tehát ezekután valaki, hogy Pa-
ranáguay — vagy mint ők mondják, hivata-
losan: Republica Oriental de Paránáguay —
nem *virágzó* köztársaság?...
(Folytatjuk)

Élelmiszer, ital

Bor
12 hektoliter 1930. évi
eladó. — Értekezni
Kassai ut. 16., délután
5 órától. 5261

Autó, motor, kerekpár

Keresek
kisebb motorkerekpárt,
300 köbcenti-ig — rész-
letes leírást, árat „El-
sején fizetek“ jellegre
a kiadóba kérek. 5164

Hangszer

Világmarkás
új zongorák minden el-
fogadható áron eladók.
Szendrő, Bethlyány u.
22. 5310

Rádió

Rádió-
laboratóriumomat új-
jászervezem, — válta-
tok mindenfajta rádió-
készülék készítését, te-
lepes készülékek háló-
zativá, való átalakítá-
sát; legmodernebb dy-
namikus hangszórót a
legelősebben szállítok,
rádió- és autó-akkumu-
látorjavítás és töltés
Tasnádi Kovács Sán-
dor villamosági válla-
lata, Piac-u. 42. (Pan-
nonia-udvar.) 5216

Butorok

Ebédőkredenc,
plüss fotelek és egyéb
használt butorok eladók
Poroszlay ut. 78. 5213

Diófa
könyvszekrény, íróasz-
tal, karosszék (új, antik-
utánzat, berakásos) el-
adó. Bethlen utca 48.,
asztalosnál. 5311

Eladók
dió garnitúrák, ágyak —
asztalok, székek, áll-
vány. Miklós 51., pincé-
ben. 565

Ebédő butor
modern gyönyörű, va-
donatuj olcsón eladó.
Cim a kiadóban.

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulszaporodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Apaffi-utca 20. 1406-a

Eladó
többféle galamb, da-
rabja egy pengő, üzlet-
helyiség, kétszobás ka-
kás kiadó. Hatvan u
55. 5285

Eladó ház

Jerikó utca 53. sz.
nagy kertű 3 szoba, elő
szoba, konyha, kamarás
lakással ellátott ingat-
lan kedvező fizetési fel-
tételek mellett örök áron
eladó. Tiszántúli Mező-
gazdák Hitelintézet, —
Kossuth u. 8. 5122

Vár utca
6. számú ház eladó. Er-
tekezni ugyanott. 5315

Eladó
adómentes új ház elő-
nyös feltételek mellett.
Jósika u. 7. 5248

Eladó föld

Simonyi uton
és Homokkerthen ház-
helyek eladók. Dr. Ko-
vács és dr. Papp ügy-
védi irodájában, Batt-
hyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyzetméter ház hely
esetleg 2 részben is.
Rigó-u. 33 sz. (Homok-
kert) szőlővel és gyü-
mölcsfákkal beültetve.
Értekezni Ispotály-u.
utca 13. 3246

Eladó ingóság

Ezer literes
szüretelő kád, tengert-
daráló, répvágó el-
adók. — Megtekinthe-
tők Széchenyi-ut 21.
5223

Másológép,
számológép, bolti áll-
vány, 2 méteres asztal
accumulátor, edények,
gázcsillár eladó Csapó-
utca 10. sz. az udvar-
ban. 5227

Két kosaras
cca. 5-5 hektoliter ür-
tartalmu, — sinenfutó
préss, jókarban levő
Preisler gyártmányu el-
adó 350 P-ért, Batt-
hyány u. 14. sz. 4747

Boros hordók,
taposókádak, szőlő-
préss vasból, szőlőká-
rók eladók. Kossuth-
utca 15. szám. 5210

Boros hordók
eladók 400-450 literig
Boldogfalva utca 13.
5235

Eladó
ócska cserép, fa deszka
tégla, ajtó, ablak, Arany
János utca 5. szám, —
házlebotánsnál. 5314

Boros hordók
jókarban 50 hl-ig ju-
tányosan. Dr. Kovács
Béla, Piac u. 44. 537

Különszéle

Izr.
nagytemplomban férfi
sarokülés kiadó Epstein
bazár, Főter 40. 562

Egy
fekete róka boa a Beth-
len utcától a Ferenc
József uton át a Kos-
suth utcáig elveszett
Megtaláló Bethlyány u.
5. szám alá adja le,
ho kellő jutalomban ré-
szesül.

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat nyom-
dájában.

Felolós kiadó:
dr. PAJOR GYÓZÓ
igazgató,
művezető.
FRISS SÁNDOR.